

Ziņas no Putnidaba.lv*

“Torņu cīņu 2013” laikā
konstatēta jauna putnu suga

Latvijā – garstilbis

2013. gada 19. maija rītā, 10. putnu vērošanas sacensību “Torņu cīņas 2013” laikā, konstatēta jauna putnu suga Latvijā – garstilbis *Himantopus himantopus*. No Lubāna–Zvidzes kanāla torņa putnu novēroja komanda “M-ērgļi” (Jānis Kuze, Māris Strazds un Normunds Zeidaks), kura ieguva arī uzvaru kategorijā “Interesantākais novērojums”. Garstilbis ir suga, kas Latvijā tika gaidīta novērojam jau ilgu laiku, un tam par godu tika nosaukta komanda “Himantopus himantopus”, kas ar šādu nosaukumu sāka startēt sacensībās “Torņu cīņas 2005”. Šāda komanda ir piedalījusies arī putnu vērošanas sacensībās ārzemēs.

Sacensībās “Torņu cīņas 2013” uzvaru guva komanda “Zaļknābji” (Andris Avotiņš, Gaidis Grandāns, Ieva Grīnerte un Mārtiņš Platacis), kura cīnijās Kaltenes tornī. Jāatzīst, ka komandas “Zaļknābji” dalība bija visai interesanta, jo viens no komandas dalībniekiem spējēja arī piedalīties pusmaratona skrējienā, bet pārējā komanda divas stundas pirms sacensību beigām devās uz Kolku vērot

plēsīgo putnu migrāciju. Par draudzīgāko komandu tika atzīta komanda “Himantopus fārmklubs” (Ilze Bojāre, Ivars Brediks, Vilnis Gremze un Edijs Haberkorns) Kaņiera tornī.

Jaunums šajās sacensībās bija iespēja kļūt par torņu krustvecākiem un atbalsētājiem. Šo iespēju izmantoja “3 pavāru restorāns” (Kuivižu tornim), karšu izdevniecība “Jāņa sēta” (Lubāna D dambja tornim), SIA “Motacilla” (Kaņiera tornim) un portāls Draugiem.lv (Ķengaraga tornim).

Sacensībās tika iekļauta arī “Tautas klase”, kurā uzvaru guva komanda “APLA (Avotiņa Putnu Lekciju Absolventi)” (Andris Dekants, Laura Romanovska, Guna Roze un Elīze Spridzāne) Daugavgrīvas tornī. Savukārt ikvienam interesentam bija iespēja piedalīties “Brīvajā klasē”, t.i., doties uz jebkuru torni un ziņot par saviem novērojumiem portālā Dabasdati.lv.

Vairāk par garstilbi un “Torņu cīņu 2013” uzvarētāju gaitām lasiet nākamajā “Putni dabā” numurā.

Neviena nemanīts, Latviju apciemojis karaliskais ērglis

Jau otro reizi Latvijā konstatēta jauna putnu suga, kuru neviens nav redzējis, – karaliskais ērglis *Aquila heliaca*. Jau 2013. gada 28. maijā projekta “Save the Raptors” interneta vietne ziņoja, ka ar satelītraidītāju aprīkots karaliskā ērgļa jaunulis atrodas Krievijā netālu no Latvijas. Savukārt pēc vairākam dienām kļuva zināms, ka šis putns apciemojis arī pašu Latviju. Spriežot pēc satelītraidītāja informācijas, Latvijā putns ielidojis 26. maijā pie Ludzas, 27. un 28. maijā uzturējies starp Preiļiem un Subati, bet 29. maijā devies tālāk uz Lietuvu, kur kādu laiku uzturējies pie Utenas, un pēc tam – uz Baltkrieviju. Plašāks raksts tiks publicēts nākamajā “Putni dabā” numurā.

Lietuvā ligzdojis Latvijas mazais ērglis
Pagājušā gada jūlijā mazo ērgļu pētījuma uzskaites laikā Lietuvā tika veikts interesants atklājums. 2012. gada 11. jūlijā lietuviešu ornitologs Saulis Skuja, apsekojot vienu no 13 projekta teritorijām – 18 000 ha lielo Biržu mežu biosfēras poligonu –, atklāja jaunu mazā ērgļa ligzdu. Zem ligzdas pētnieks atrada mazā ērgļa mirstīgās atliekas – skeletu, spalvas un alumīnija gredzenu ar uzrakstu LATVIA RIGA E3987. Šo putnu apgredzenojis Aivars Petriņš 1991. gada 25. jūlijā netālu no Bēnes, Auces rajonā, ligzdā kā nelidojošu mazā ērgļa jaunuli.

Foto: ekrānšāviņš no SavetheRaptors.org

Foto: S. Skuja

LOB ziņas*

Noslēgušās CEMEX Putnu dienas

27. un 28. aprīlī, Latvijā norisinājās CEMEX Putnu dienas. 22 bezmaksas pasākumos Rīgā, visos Latvijas nacionālajos parkos, Saldū, Bauskā, Balvos, Jelgavā, Ventspilī, Liepājā un citās vietās piedalījās vairāk nekā 500 dalībnieku. Ķemeros, Līgatnē, Jelgavā un Lipušķos notika arī putnu būru darbnīcas, kurās tika izgatavots vairāk nekā 100 putnu būrišu. Putniem un sabiedrībai veltītos pasākumus ar CEMEX finansiālu atbalstu rīkoja Latvijas Ornitoloģijas biedrība un Dabas aizsardzības pārvalde.

Foto: G. Rubenis

Ziņas no Dabasdati.lv*

Latvijā novērots jūras ērglis – vecuma rekordists

Februāra vidū interesantus jaunumus sarūpēja Helmutis Hofmanis un Māris Maskalāns, kas Slīteres nacionālā parka teritorijā pie ērgļu piebarošanai iekārtotas barotavas novēroja jūras ērgli ar gredzenu ESTONIA MATSALU 037. Kā informē Igaunijas Gredzenošanas centrs, gredzens ar šādu numuru jaunam jūras ērglim Sirves pussalā uzlikts 1989. gada 17. maijā (gredzenotājs Einars Tamurs). Tas nozīmē, ka gredzena nolasišanas brīdī putns bija jau savā 25. dzīves gadā, kas šīs sugas putniem ir ievērojams vecums. Tas ir vecākais Latvijā jebkad novērotais jūras ērglis, kas vecuma ziņā tikai par diviem gadiem atpaliek no mūsu reģionā vecākā jebkad savvaļā novērotā jūras ērgļa. Pats vecākais ērglis, ko igauņu ērgļu pētnieki iesaukuši par "Omīti", 1985. gadā Igaunijā gredzenots kā mazulis ligzdā un dzīvs novērots vēl 2011. gada martā, savā 27. dzīves gadā.

Foto: H. Hofmanis

* Seko līdzī jaunumiem un pilnas ziņas lasi <http://putnidaba.lv>, www.lob.lv, www.dabasdati.lv

Izdots jauns putnu balsu albums

Projekta "Lauku putnu populācijas indeksa monitorings" ietvaros izdots jauns putnu balsu albums "Latvijas putnu balsis. Mācību līdzeklis ligzdojošo putnu uzskaišu veicējiem", kas bez maksas pieejams vietnes Putnidaba.lv sadaļā "Putni balsis": <http://putnidaba.lv/audio/>. Albumā apkopotas 65 zvirbuļveidīgo putnu balsis.

Skaņu ierakstu, apstrādes un noformējuma autors ir Edmunds Račinskis.

Foto: V. Ivanovs

Zilriklīte Skanstes ielā

7. maijā Skanstes ielā ornitologs Aigars Kalvāns novērojis zilriklīti *Luscinia svecica cyaneacula*, kas tur uzturējās vēl vairākas dienas. Latvijā reta ligzdotāja (pasuga *cyaneacula*) un diezgan parasta caurceļotāja (pasuga *svecica*). Biežāk izdodas pamanīt pavasara ceļošanas laikā, kad nolaidušies migranti mēdz klusināti dziedāt (pēc putni.lv).